

РЕШЕНИЕ

№ 389

гр. София, 24.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 24.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **1690** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 34б, ал. 5 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност (ЗННД) във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на Й. О. С. срещу заповед № СД-05-255 от 17.12.2020 г. на министъра на правосъдието, с която е отказано преместване на района на действие на нотариус Й. О. С., вписан в регистъра на Нотариалната камара на Република България под № 717, от съдебния район на Районен съд - [населено място] в съдебния район на Софийския районен съд. Излагат се доводи за незаконосъобразност, поради съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие с материалния закон -отменителни основания по чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК. Твърди се грубо неизпълнение на влязлото в сила отменително съдебно решение, в частност съдържащите се в мотивите му указания до административния орган да изиска информация от ГД ГРАО за броя на жителите на [населено място]. Липсата на такава информация, от своя страна, е довело до липсата на преценка относно наличието/липсата на свободни места за нотариуси в [населено място]. Изтъква се, че министърът на правосъдието не е съобразил, че заявлението е депозирано на 10.05.2018 г., преди издаване на заповедта за насрочване на последния конкурс за нотариуси. Също така не е отчетел, че сочените основания за преместване са възникнали след придобиване на правоспособност като нотариус на оспорващата и същите съставляват важни причини по смисъла на чл. 34б, ал. 1 от ЗННД за удовлетворяване на депозираното заявление. Подробни съображения в тази насока са

изложени и в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се отмяна на оспорената заповед.

Отвѣтника - Министѣра на правосѣдието, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата по съображения, подробно изложени в депозираните по делото писмено становище и писмени бележки. Счита, че доказателствата по делото напълно отричат наличието както на обективни, така и на субективни причини налагащи удовлетворяване на искането на оспорващата за преместването на района ѝ на дейност като нотариус от съдебен район на Районен съд -гр. Шумен в съдебния район на Софийския районен съд. Претендира отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна Съвета на нотариусите при Нотариалната камара на Република България не изразява становище.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по заявление вх. № 94-Й-17 от 10.05.2018 г. на Й. О. С., в качеството ѝ на нотариус, вписан в регистѣра на Нотариалната камара на Република България под № 717, до министѣра на правосѣдието за преместване на района ѝ на действие от съдебния район на Районен съд - [населено място] в този на Софийския районен съд. Първоначалното заявление е допълнено с последващо заявление № 94-Й-17/27.12.2018 г., молба с вх. № №94-Й-29/08.07.2020 г. и молба вх. № 94-Й-17/09.12.2020 г. Искането се основава на причини от здравословен и семеен характер - сключен граждански брак на 08.09.2017 г., трайна уседналост и служебни ангажименти на съпруга ѝ в [населено място], както и грижи за болния му баща. Представени са доказателства, подкрепящи изложените причини за преместване.

С писмо изх. № 94-Й-17/17.05.2018 г. е изискано становище от Нотариалната камара. С решение № 15 по протокол № 6/15.06.2018 г., обективизирано в писмо от 16.07.2018 г., Съветът на нотариусите на Нотариалната камара е изразил отрицателно становище по депозираното искане.

С повторно заявление №94-Й-17/27.12.2018 г. нотариус Й. С. отново е заявила желание за преместване на района на упражняване на дейността от съдебния район на Районен съд - [населено място] към съдебния район на Софийския районен съд.

С писмо рег. № 94-Й-17/17.01.2019 г. е изискано становище по заявлението от Съвета на нотариусите на Нотариалната камара. С решение №12 по протокол от заседание на 14.06.2019 г., Съветът нотариусите е изразил отрицателно становище по депозираното от Й. С. заявление. Становището е обективизирано в писмо вх. №94-Й-17/02.07.2019 г. и е мотивирано с липсата на важни причини, визирани в чл. 34б, ал. 4 от ЗННД и липсата на открито място по чл. 10 от ЗННД.

Междувременно, непроизнасянето на министѣра на правосѣдието в законния срок по депозираното заявление вх. №94-Й-17/27.12.2018 г. е оспорено от Й. С. по съдебен ред. Образувано е адм. дело № 4456/2019 г. по описа на Административен съд София-град. По делото е постановено решение № 998/17.02.2020 г., с което е отменен мълчаливия отказ на министѣра на правосѣдието по депозираното от Й. С. заявление вх. №94-Й-17/27.12.2018 г. Решението е оставено в сила с решение №14634/26.11.2020 г., постановено по адм. дело № 7391/2020 г. по описа на Върховния административен съд.

На 08.07.2020 г. е депозирана молба №94-Й-29/08.07.2020 г. от Й. С., с която потвърждава предходното си заявление, като изтъква и още едно обстоятелство налагащо удовлетворяване на искането за преместване, а именно: предстоящо раждане на дете.

С писмо рег. № 94-Й-29/116.07.2020 г. е изискано становище от Съвета на нотариусите. С решение № 12, обективирано в писмо изх. № 89320.10.2020 г., Съветът на нотариусите е изразил отрицателно становище по искането за преместване. В писмото изрично е посочено, че броя на вписаните нотариуси в района на Районен съд Шумен е 11, а в съдебния район на Софийския районен съд - 138, като към момента не е необходимо разкриването на нови места.

На 09.12.2020 г. е депозирана нова молба от нотариус Й. С., към която са приложени доказателства за раждане на дете на 23.07.2020 г.

Въз основа на така проведеното административно производство е издадена оспорената заповед, с която на Й. С. в качеството ѝ на нотариус е отказано преместване на района на действия от съдебния район на Районен съд – [населено място] в съдебния район на Софийския районен съд. От правна страна отказът е мотивиран с липсата на обективните и субективни критерии посочени в нормата на чл. 34б, ал. 1 от ЗННД. От фактическа страна отказът е мотивиран с това, че местоработата и местоживеенето на съпруга не могат да се окачествят като важна причина по смисъла на закона. Посоченото е, че раждането на дете е детерминирано от собствената воля и желание на заявителката, а неговото отглеждане и възпитание е задължение на всеки родител, поради което не може да се сочи като причина, обуславяща необходимостта от преместване. Изложени са мотиви, че съществува възможност за заместването на жалбоподателя от помощник - нотариус при временна невъзможност за изпълнение на нотариалните функции. Необходимостта от грижа за болен свекър е отхвърлено като основание, доколкото същият не е член на семейството. Прието, че към момента на депозиране на заявлението липсват открити свободни места за нотариуси в района на Софийския районен съд. Откритият със заповед №ЛС-04-330/28.05.2018 г. на министъра на правосъдието конкурс за заемане на вакантни места за нотариуси в съдебен район на Софийския районен съд вече е приключил, като за обявените 5 броя вакантни места са издадени заповеди за вписването на класираните кандидати.

В хода на съдебното производство са събрани доказателства, от които се установява, че със заповед № СД-05-120 от 25.06.2015 г. на министъра на правосъдието Й. С. е вписана в регистъра на Нотариалната камара за нотариус в съдебния район на Районен съд – [населено място].

Приложено е удостоверение изх. № 829/27.09.2021 г. на административния секретар на Нотариалната камара, от което е видно, че за периода от 2018 г. до 2021 г. са заличени 3 - ма нотариуси в съдебния район на Софийския районен съд, както следва: нотариус В. А., считано от 25.02.2021 г.; нотариус Д. И., считано от 17.06.2021 г. и нотариус А. Т., считано от 06.08.2021 г.

Също така е представена справка от 14.10.2021 г. на Секретаря на Столична община за жителите в Столична община, според която

-към 31.12.2018 г. населението, регистрирано по постоянен адрес на територията на Столична община е 1 478 826, а по настоящ адрес са 1 443 425.

-към 31.12.2019 г. населението, регистрирано по постоянен адрес на територията на Столична община е 1 492 200, а по настоящ адрес са 1 446 694

-към 31.12.2020 г. населението, регистрирано по постоянен адрес на територията на Столична община е 1 501 188, а по настоящ адрес са 1 422 506.

-към 15.09.2021 г. населението, регистрирано по постоянен адрес на територията на Столична община е 1 512 473, а по настоящ адрес са 1 418 847 425.

По делото са приложени доказателства и относно местоживеенето и местоработата на съпруга на оспорващата, здравословното състояние на неговия баща, договор за издръжка и гледане от 19.02.2018 г. и Удостоверение за раждане на дете.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни доводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА като подадена от надлежна страна, разполагаща с правен интерес, в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване по съдебен ред административен акт.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В предварителен порядък за пълното на проверката по чл. 168 от АПК следва да се отбележи, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт (чл. 34б, ал. 4 от ЗННД), поради което не е налице предпоставката за отмяната ѝ по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК. Актът е издаден и в законоустановената форма, посочени са обективно и пълно фактическите и правните основания, както и разпоредителната част с формираното волеизявление на министъра на правосъдието да откаже да уважи заявлението на нотариус Й. С. за преместване района и на действие като нотариус от съдебния район на Районен съд - [населено място], в този на Софийския районен съд. С оглед на това не се констатира пороци по смисъла на чл. 146, т. 2 във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК, които да доведат до отмяна на заповедта.

В хода на административното производство обаче са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, което от своя страна е довело и до неправилно прилагане на материалния закон.

Формално, административният орган е изпълнил вмененото му от чл. 34б, ал. 4 от ЗННД задължение и е съгласувал депозираното заявление за преместване на района на действие с Нотариалната камара.

Административният орган не е съобразил задължителните указания, дадени с решение № 998/17.02.2020 г., постановено по адм. дело № 4456/2019 г. по описа на Административен съд София-град, с което е отменен мълчаливия отказ на министъра на правосъдието по депозираното от Й. С. заявление за преместване вх. №94-Й-17/27.12.2018 г. В мотивите на решението изрично е посочено, че не е изследвана необходимостта от откриване на места с оглед броя на населението, за което следва да се изиска информация от ГД Г., както и не е уточнено обстоятелството дали последния конкурс за нотариуси в [населено място] е проведен преди или след депозиране на заявлението за преместване. Влязлото в сила решение е задължително за административния орган и същият е следвало да тълкува и приложи закона, съобразно дадените указания. Това нарушение от своя страна е довело и до неправилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл. 34б, ал. 1 ЗННД, нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл. 10. Разпоредбата регламентира правната възможност за промяна района на действие на вписан в регистъра на

Нотариалната камера нотариус при кумулативното наличие на две предпоставки - обективна и субективна. Отсъствието на една от тях е предпоставка за постановяване на отказ от министъра на правосъдието (Решение № 9596 от 21.06.2019г. по адм.дело № 3434/2019г., Петчленен състав на ВАС на РБ).

Субективната предпоставка е посочена в разпоредбата на чл. 34б, ал. 2 ЗННД и се изразява в наличието на важни причини - обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му, които обстоятелства могат да се отнасят до неговото здравословно състояние, семейно положение и други, водещи при всички случаи до пълна или частична невъзможност да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие.

Искането на нотариус Й. С. се основава на следните факти: след придобиване на нотариална правоспособност на 08.09.2017 г. е сключила граждански брак, като съпругът и е установен в [населено място], където е неговото местоживее и месторабота; съпругът ѝ полага грижи за болния си баща, както поради синовен дълг така и в изпълнение на договор за прехвърляне на право на собственост върху недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка от 19.02.2018 г. Към момента на депозиране на първото заявление е посочено и наличието на свободни места за нотариуси в съдебен район на Софийския районен съд, видно от проект на заповед за обявяване на конкурс за тяхното заемане. Към момента на постановяване на оспорената заповед към изброените вече причини за искането е добавено и обстоятелството относно раждане на дете на 23.07.2020 г. За така изтъкнатите причини са представени и доказателства. Така посочените причини с оглед многообразието и интензитета им и предвид голямото разстояние между [населено място], където е постоянното местопребиване и месторабота на съпруга, обосновано следва да бъдат квалифицирани като „важни“ по смисъла на закона. Това следва както от правната, така и от житейската логика. В тази връзка не могат да бъдат споделени доводите на административния орган, че раждането на дете е детерминирано от собствената воля и желание на заявителката, а неговото отглеждане и възпитание е задължение на всеки родител, поради което не може да се сочи като причина, обуславяща необходимостта от преместване. Както сключването на граждански брак, така и раждането на дете са обстоятелства настъпили след придобиване на нотариалната правоспособност. Тези обстоятелства са най-съществените за всеки човек в личен план и независимо, че тяхното настъпване зависи изцяло от неговата воля същите са най-висше право и ценност за всеки индивид. Не се споделя и съображението на административния орган, че тъй като има законова възможност нотариусът да бъде заместван от помощник нотариус или друг нотариус от същия съдебен район, то това изключва „важни причини“ по смисъла на чл. 34б, ал. 2 от ЗННД. Законовият принцип на ЗННД е нотариусът да извършва дейност лично, а не чрез заместник. Доведено до крайност това логическо съждение на административния орган обоснова извод, че няма обстоятелства, при които изобщо да се осъществява хипотезата на законовата норма, даваща право на нотариуса да бъде преместен.

Липсата на втората предпоставка на чл. 34б, ал. 1 от ЗННД е обоснована от административния орган с факта, че към момента на депозиране на заявлението липсват открити свободни места за нотариуси в съдебния район на Софийския районен съд. Посочено е, че откритият със заповед №ЛС-04-330/28.05.2018 г. на министъра на правосъдието конкурс за заемането на вакантни места за нотариуси в съдебния район на Софийския районен съд вече е приключил, като за обявените 5

броя вакантни места са издадени заповеди за вписването на класираните кандидати. За така визираните обстоятелства обаче от страна на административния орган не са представени каквито и да било доказателства.

Противно на дадените задължителни указания с решение № 998/17.02.2020 г., постановено по адм. дело № 4456/2019 г. по описа на Административен съд София-град, в хода на административното производство не е изследвана необходимостта от откриване на места за нотариуси, с оглед броя на населението, за което следва да се изиска информация от ГД Г.. Това нарушение следва да бъде квалифицирано като съществено, тъй като, ако не бе допуснато административният орган би могъл да постанови административен акт с друг резултат. Това е така, тъй като видно от представените по делото доказателства - справка за броя на населението по постоянен и настоящ адрес в Столична община се установява, че както към момента на депозиране на заявлението, така и към момента на издаване на оспорената заповед е налице предвидената в чл. 10 от ЗННД предпоставка за откриване на едно място за нотариус на 10 000 жители. Така например, към 31.12.2020 г. населението, регистрирано по постоянен адрес на територията на Столична община е 1 501 188, а по настоящ адрес са 1 422 506. Съобразно правилото на чл. 10 от ЗННД в съдебния район на Софийския районен съд следва да има 149 нотариуси, а видно от приетата по делото справка броя на нотариусите за района на Софийския районен съд е 139.

Все с оглед наличието на обективната предпоставка по чл. 34б, ал. 1 от ЗННД следва да се отбележи, че заявлението на Й. С. е депозирано на 10.05.2018 г., т.е. преди издаване на заповед №ЛС-04-330/28.05.2018 г. на министъра на правосъдието, с който е обявен конкурс за заемане на пет броя вакантни места за нотариуси в съдебен район на Софийския районен съд. Следователно, към момента на депозиране на заявлението са били налице пет открити места по чл. 10 от ЗННД, т.е. към този момент също е била налице обективната предпоставка на чл. 34б, ал. 1 от ЗННД за удовлетворяване на искането за преместване. Заемането на тези свободни места в резултат на проведения конкурс е по причина бездействието на административния орган, изразяващо се в непроизнасянето в срок по депозираното заявление - мълчалив отказ, отменен по съдебен ред. С оглед на това, не следва да бъдат споделени изложените от страна на министъра на правосъдието мотиви в тази насока, доколкото същите са в резултат на неговото виновно поведение, а и с оглед нормата на чл. 10, ал. 4 във връзка с чл. 34б, ал. 1 от ЗННД даваща му правомощия при необходимост, която може да бъде обусловена и от субективна необходимост, да открие допълнителни свободни места за нотариус. В оспореният административен акт липсват каквито и да е мотиви от които да е видно, че административният орган е извършил преценка за упражняване на това си правомощия.

Разпоредбата на чл. 142, ал. 2 АПК задължава съда да вземе предвид и

фактите настъпили след издаване на административния акт, стига те да имат значение за неговата законосъобразност. В хода на съдебното производство се установи, че през 2021 г. (след издаване на оспорения акт) са заличени трима нотариуси в съдебния район на Софийския районен съд, което отново потвърждава извода за наличието на обективната предпоставка на чл. 34б, ал. 1 от ЗННД.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е незаконосъобразна, като постановена при съществено нарушение на процесуалните правила и в противоречие с материалния закон, което налага нейната отмяна. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се изпрати на министъра на правосъдието за ново произнасяне по депозираното от нотариус Й. С. заявление, като се съобразят изложените мотиви в настоящото решение, обуславящи наличието на условията за преместване, съгласно чл. 34б, ал. 1 от ЗННД.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на оспорващата се дължат разноски, но предвид липсата на заявено искане в тази насока от нейна страна, съдът не дължи произнасяне.

По изложените съображения и на основание и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, 56-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Й. О. С. заповед № СД-05-255 от 17.12.2020 г. на министъра на правосъдието.

ВРЪЩА административната преписка на министъра на правосъдието за произнасяне по заявлението на нотариус Й. О. С. за преместване на района ѝ на действие от съдебния район на Районен съд-гр. Шумен в съдебния район на Софийския районен съд.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: